

УЖГОРОД

В УЖГОРОДІ КУРСУВАТИМЕ БІЛЬШЕ КОМУНАЛЬНИХ АВТОБУСІВ

від 28 жовтня
до 1 листопада включно

У зв'язку зі збільшенням пасажиропотоку напередодні та у День вшанування пам'яті померлих – 1 листопада – залучать додаткову кількість комунальних автобусів та на двох маршрутах продовжать рух до міського цвинтаря «Барвінок». Таке рішення ухвалили 25 жовтня на засіданні виконкому міської ради.

ОТОЖ, ДОДАТКОВА КІЛЬКІСТЬ ТРАНСПОРТУ КУРСУВАТИМЕ НА МАРШРУТАХ:
№156 «вул. В'ячеслава Чорновола – міський цвинтар «Барвінок»;
№20 «мкрн. «Доманинці» – Речовий ринок через пл. Корятовича» (маршрут продовжать до цвинтаря);
№24 «мкрн. «Дравці» – УжНУ» (через вокзали, «Новий район») (маршрут продовжать до цвинтаря).

ДО УВАГИ! Є ТЕРМІНОВА ПОТРЕБА У ДОНОРАХ РЕЗУС-МІНУСНОЇ КРОВІ!

Прийти і здати кров можна за адресою: **Закарпатська обласна станція переливання крові, Ужгород, вул. Льва Толстого, 15, понеділок – п'ятниця від 9:00 до 14:00.**

Рак молочної залози — найпоширеніше онкологічне захворювання серед жінок. За статистикою, в Ужгороді хворобу діагностують щороку в 20 – 30 жінок. У 20% випадків – занедбані стадії, які не піддаються ефективному лікуванню.

Медики наголошують: потрібно вчасно звернутися для обстеження, бо на ранніх стадіях діагностований рак грудей здебільшого – виліковний.

Минулоріч у міську поліклініку на вулиці Олександра Грибоєдова, 20 В придбали новий маммограф, він працює у кабінеті маммографії. Сучасний цифровий апарат забезпечує всебічну діагностику захворювань молочних залоз, дозволяє виконувати поглиблене дослідження з використанням новітніх комп'ютерних технологій.

ОБСТЕЖЕННЯ ЗА ЕЛЕКТРОННИМ НАПРАВЛЕННЯМ БЕЗКОШТОВНЕ!

Нагадуємо, зробити маммографію та УЗД молочних залоз можна у кабінеті №103 у міській поліклініці. Лікар – Пайкош Микола Миколайович (понеділок – п'ятниця – 08:00 – 14:00).

У кабінеті №104 приймають лікар-онколог-маммолог:

Конар Римма Сергіївна – понеділок 12:00 – 13:30, четвер 8:30 – 13:30;

Мигалко Іванна Анатоліївна – понеділок 08:00 – 11:30, вівторок – серeda 8:00 – 14:30.

ОБСТЕЖИТИСЯ НА СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ МАМОГРАФІ В УЖГОРОДІ МОЖНА БЕЗКОШТОВНО

106 РОКІВ ВІДЗНАЧИВ УЖГОРОДЕЦЬ МИКОЛА ДЕРЕВЛЯНИК

Із поважною датою на життєвому календарі найстаршого жителя Ужгорода 22 жовтня привітав і міський голова Богдан Андрій, побажав й надалі лишатись міцним духом та тілом, родинного затишку, злагоди і миру.

Микола Деревляник до сих пір дає собі раду сам, допомагають йому рідні – донька Любомира із зятем, внук із невісткою, правнук. Микола Яношович народився 22 жовтня 1917-го в угорському місті Кобо. Жив за п'яти держав, під час Другої світової був телеграфістом, вивчив азбуку Морзе. Тому після демобілізації влаштувався на роботу в органи зв'язку в Хусті, а потім в Ужгороді, куди переїхав у 1952 році, був головним касиром центрального відділення міської пошти.

Пошта стала справою його життя. У трудовій книжці Миколи Деревляника – понад 70 записів про заохочення та нагородження за плідну й чесну працю. Навіть після виходу на заслужений відпочинок працював, щоб передати свій досвід

молодому поколінню, згадують колеги з «Укрпошти». За здоров'я Миколи Яношовича молилися під час недільної служби в римсько-католицькому костелі святого Юрія, прихожанином якого він є.

Передали імениннику квіти і подарунок. Від Ужгородської міської ради Микола Деревляник також отримає матеріальну допомогу. **ЩИРО ВІТАЄМО!**

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ – ПРЯМА ТЕЛЕФОННА ЛІНІЯ ЗВ'ЯЗКУ З МІСЬКОЮ ВЛАДОЮ

2 листопада відбудеться пряма телефонна лінія із заступником міського голови **Іваном Завидняком**.

ЧАС ДІЇ прямої телефонної лінії – від 10:00 до 12:00. ПОПЕРЕДНІЙ ЗАПИС – за телефоном (0312) 42 80 31 (ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Після набору міського номеру і з'єднання з комутатором обов'язково слід увести ще три додаткові цифри короткого номеру – 109).

ФОТОФАКТ

У Центрі гуманітарної допомоги "Совине гніздо" цього тижня внутрішньо переміщені особи, які зареєстровані в Ужгороді, отримали:

- 50 пакетів із необхідними речами для дітей до 1 року;
- 100 продуктових наборів.

Протягом тижня тут можна було отримати одяг, постільну білизну та посуд (видали 1800 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V. та іншими благодійниками.

Нагадуємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovyne.com.ua/>

В УЖГОРОДІ ВШАНУВАЛИ ГЕРОІВ УГОРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ 1956 РОКУ

67 років тому 23 жовтня із маршу протесту в Будапешті почалися події Угорської революції 1956-го року, яка була спрямована проти тоталітарного комуністичного режиму. Її учасники вимагали поліпшення умов життя, політичних і економічних реформ, демократичних свобод. Акції і страйки швидко переросли в повстання, яке офіційно тривало до 10 листопада та було жорстоко придушене тоталітарним режимом. Під час революції загинуло понад 2,5 тисячі мирних жителів, тисячі заарештовано.

Представники обласної військової адміністрації, обласної та міської рад, Генерального консульства Угорщини в Ужгороді, дипломати, жителі міста вшанували загиблих під час трагічних подій у сусідній країні хвилиною мовчання та покладанням квітів до пам'ятного знаку, присвяченого героям Угорської революції та визвольної боротьби 1956-го року і жертвам комуністичних диктатур, та до меморіальної дошки на стіні Закарпатської установи виконання покарань, що на вулиці Олександра Довженка.

ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ТВОРЧІСТЬ ВИСЛОВИЛИ ПІДТРИМКУ ВОЇНАМ

на Всеукраїнському конкурсі «За нашу свободу»

До Дня захисника України заклади загальної середньої освіти Ужгорода провели I етап Всеукраїнського конкурсу творчості дітей та учнівської молоді «За нашу свободу».

Учасниками були школярі молодшої, середньої та старшої вікової категорії у розділах «Поезія (вірші)» та «Образотворче мистецтво». Одне з основних завдань

- вої школи «Первоцвіт» – I місце; Галайда Марія, учениця Ужгородського мистецького ліцею «Перспектива» – III місце; середня вікова категорія (11 – 14 років)
- Пожо Катерина, учениця Ужгородського ліцею «Лідер» – I місце;
- Жупан Арсен, учень Ужгородського ліцею № 8 – III місце; старша вікова категорія (15 – 18 років)
- Мамчур Каріна, учениця Ужгородського ліцею № 15 – III місце.

- місце; середня вікова категорія (11 – 14 років)
- Власюк Олександра, учениця Ужгородського мистецького ліцею «Перспектива» – I місце; Сорочак Катерина, учениця Ужгородського мистецького ліцею «Перспектива» – II місце; Косарева Ольга, учениця Ужгородського ліцею № 8 – II місце;
- Афтанас Марія, учениця Ужгородського ліцею «Інтелект» – II місце; Сохан Дар'я, учениця Ужго-

цього конкурсу – через дитячу творчість висловити підтримку воїнам, а також виховувати патріотизм, любов до рідного краю, вчити відповідальності за майбутнє своєї держави.

Малюнки та вірші учасників I етапу Управління освіти Ужгородської міської ради передасть нашим воїнам.

До речі, роботи переможців I етапу вже подали для участі у II етапі цього Всеукраїнського конкурсу.

Отож за результатами журі I, II та III місця отримали:

- Розділ «Поезія (вірші)» молодша вікова категорія (7 – 10 років)**
- Конюк Кирил, Конюк Артем, учні Ужгородської початко-

- Розділ «Образотворче мистецтво» молодша вікова категорія (7 – 10 років)**
- Афтанас Діана, учениця Ужгородського ліцею «Інтелект» – I місце;
- Полухіна Домініка, учениця Ужгородського ліцею «Імідж» – II місце;
- Вашкеба Каріна, учениця Ужгородської початкової школи «Пролісок» – II місце;
- Крет Вероніка, учениця Ужгородської початкової школи «Первоцвіт» – II та III місце;
- Синичка Соломія, учениця Ужгородського ліцею № 15 – III місце;
- Коцюба Анастасія, учениця Ужгородського ліцею «Лідер» – III

- Ужгородського ліцею № 15 – III місце;
- Позняк Андрій, учень Ужгородського ліцею № 15 – III місце;
- Піняшко Дарина, учениця Ужгородського ліцею «Лідер» – III місце;
- Дюгов Аїда, учениця Ужгородської гімназії № 13 – III місце;
- старша вікова категорія (15 – 18 років)**
- Кріль Юрій, учень Ужгородського ліцею «Імідж» – I місце;
- Корн Анна, учениця Ужгородської гімназії імені Другетів – II місце;
- Кузьма Анна, учениця Ужгородського ліцею «Лідер» – III місце.

В УЖГОРОДІ ВІДБУВСЯ ВІДКРИТИЙ ТУРНІР ІЗ ФУТБОЛУ «ВЕЛИКІ ПЕРЕМОГИ»

Близько 200 дітей (усього 8 команд) – хлопці 2012 та 2013 років народження – переважно із обласного центру Закарпаття, а також із Мукачєва та Виноградова, змагалися на стадіоні «Авангард» Ужгородської міської ради.

На офіційному відкритті учасників та всіх присутніх привітали міський голова Богдан Андрійів та начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міськради Алла Чернобук. Узяв участь у заході і спортивний директор ФК «Минай» Сергій Білан. *Організатори змагань – ГО «Великі перемоги» та Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.*

Як зазначалося, такі відкриті і безкоштовні турніри для всіх охочих організовуватимуть спільно і в подальшому.

БІЛЬШЕ ДВОХ СОТЕНЬ ЮНИХ ПЛАВЦІВ ТА ПЛАВЧИНЬ ЗМАГАЛИСЯ НА ВІДКРИТІЙ ПЕРШОСТІ УЖГОРОДА

Турнір з плавання провели 20 – 22 жовтня у басейні Класичного ліцею імені Августина Волошина.

На офіційне відкриття завітали міський голова Богдан Андрійів, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту міської ради Алла Чернобук, голова відокремленого підрозділу Феде-

рації плавання України у Закарпатській області, член президії Федерації плавання України Роберт Левицький, керівник ліцею Сергій Роман.

Богдан Євстафійович привітав юних спортсменів, їхніх тренерів та батьків, побажав хлопцям та дівчатам вдалий виступів. Богдан Андрійів відзначив, зокрема, що кілька років тому за кошти міського та державного бюджетів зробили капітальний ремонт басейну у цьому закладі і зараз ужгородські школярі мають чудову базу для

занять плаванням, вона є безкоштовною. Подякував усім причетним до організації та проведення змагань.

Слова вдячності – нашим захисникам і захисницям за мирне небо у краї, за те, що маємо можливість працювати, навчати дітей, проводити турніри.

У змаганнях узяли участь учасники із клубів Ужгорода та Мукачєва – ужгородської ДЮСШ №1, ДЮСШ Холмківської сільської ради, ГО «Спортивно-оздоровче плавання для дітей», «Інваспорт», «Team Royak swimming», «Мукачєво-Спорт», «Тиса-Спорт», «Марлін», спортивно-оздоровчий клуб «На старт», спортивного клубу «Олімпік».

Вікова категорія плавців та плавчинь – 2008 р. н. і старші, 2009 – 2011 р. н., 2012 – 2013 р. н., 2014 – 2015 р. н., 2016 р. н. і молодші. У програмі турніру – вільний стиль, комбінований змішаний, батерфляй, на спині, брас, комплексне плавання.

Змагання відбуваються, зокрема, і за підтримки Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

ДЕТАЛЬНО ПРО ОБМЕЖЕННЯ, ЩО НАКЛАДАЮТЬСЯ НА ДІТЕЙ, ЯКІ НЕ МАЮТЬ ЩЕПЛЕННЯ ВІД КОРУ,

повідомляє МОЗ України

Вакцинація захищає дитину від кору. Проте деякі діти не можуть бути вакциновані через наявні у них медичні протипоказання. Для безпечного відвідування ними шкіл, дитсадків, дитячих таборів, спортивних секцій та інших колективів, інші діти, у яких немає протипоказань, мають бути вакциновані за календарем щеплень. Про це зазначають в МОЗ України.

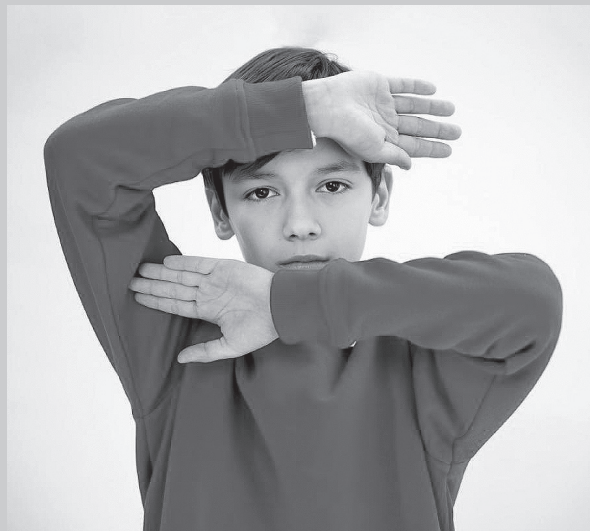
Якщо батьки відмовляються вакцинувати дитину, яка не має протипоказань до вакцинації, то вона може реалізувати своє право на навчання дистанційно чи за індивідуальною формою навчання (наприклад, сімейною).

Чому так важливо, щоб діти в колективах були щеплені? Це захистить їхнє життя та здоров'я, адже вакцини розробляють для захисту від інфекцій, які можуть серйозно зашкодити здоров'ю дитини. У дитячих колективах дуже високий ризик поширення різних інфекцій, йому можна запобігти лише шляхом створення колективного імунітету.

Невакциновані діти ставлять під загрозу здоров'я дітей, які через серйозні захворювання мають протипоказання до вакцинації від окремих хвороб, і тому можуть покладатися лише на захист, який дає колективний імунітет. Якщо охоплення вакцинацією зменшується, це призводить до спалахів хвороб.

Якщо ваша дитина не має щеплень від кору або інших щеплень, які визначені календарем, якнайшвидше зверніться до сімейного лікаря, щоб наздогнати пропущене. Він розробить індивідуальний графік вакцинації з урахуванням віку.

ВАКЦИНА Є!

ДЛЯ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо вашій увазі актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кваліфікованими кадрами на вільні робочі місця:

- фахівець – заробітна плата 13000 гривень – Оформляти електронні особові рахунки пенсіонерів, здійснювати візування електронних пенсійних справ. На вимогу застрахованої особи надає інформацію, що міститься на її персональній обліковій картці в реєстрі Державного реєстру.
- електромеханік засобів радіо та телебачення – заробітна плата 7200 гривень – Володіння комп'ютером, забезпечує експлуатацію, обслуговування, ремонт обладнання.
- машиніст (кочегар) котельної – заробітна плата 6700 гривень – Приймається на опалувальний сезон 2023 – 2024 рр. Вимоги: добросовісно ставитися до виконання покладених на нього обов'язків, дотримуватися заходів протипожежної охорони та безпеки праці; наявність посвідчення.
- двірник – заробітна плата 6700 гривень – Прибирати закріплені за ним вулиці, тротуари та інші ділянки території, які відносяться до обслугованого об'єкту. Утримувати в санітарному стані ящики, урни від сміття, періодично промивати їх та дезінфікувати.
- кухонний робітник – заробітна плата 6700 гривень – Проводити процеси первинної кулінарної обробки сировини, здійснювати допоміжні роботи для приготування різних страв, дотримуватись правил гігієни та санітарії.

- помічник вихователя – заробітна плата 6700 гривень – Проводить своєчасне прибирання групової кімнати, спальні, передпокою і інших площ вологим способом двічі на день. Згідно з графіком провітрює приміщення, суворо контролює дезінфекційну обробку посуду і дотримується дезінфекційного режиму групи під час карантину.
- сестра медична (брат медичний) – заробітна плата 7000 гривень – Написання меню для дітей; контроль санітарного стану; організація харчування та ін.
- електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування – заробітна плата від 6700 гривень – Знає та застосовує основи електротехніки, будови різних типів електродвигунів постійного та змінного струму, захисних і вимірювальних приладів, комутаційної апаратури. Монтує та ремонтує розподільні коробки клемників, запобіжних щитків та освітлювальної апаратури.
- прибиральник службових приміщень – заробітна плата від 6700 гривень – для осіб з інвалідністю. Прибирання офісних кабінетів, мийка вікон, генеральні прибирання, підтримання порядку приміщень, догляд за офісними рослинами, прибирання службових приміщень, туалетів, коридорів, сходів та коридорів.

За детальнішою інформацією звертатися до Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості: м.Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактні телефони: +380508005590, +380442449486.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ У ЖІНОК З ІНВАЛІДНІСТЮ АБО ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН, ОБГОВОРИЛИ У МІСЬКРАДІ

Круглий стіл, під час якого обговорили проблеми жінок з інвалідністю в умовах війни, відбувся в Ужгородській міській раді.

Керівниця проекту «Сприяння правам жінок та дівчат з інвалідністю шляхом посилення їх участі та лідерства в громадах» Наталія Кривобок, яка модерувала круглий стіл, розповіла, що медико-соціальний реабілітаційний центр «Дорога життя», який працює від 1999 року – єдиний заклад в Ужго-

начальника відділу транспорту Георгій Драшкоці, керівниця проекту «Сприяння правам жінок та дівчат з інвалідністю шляхом посилення їх участі

та лідерства в громадах» Наталія Кривобок та інші.

Учасники круглого столу проаналізували участь людей з інвалідністю в ухваленні рішень в Ужгородській громаді, виклики, з якими стикаються жінки з інвалідністю в умовах війни, особливості доступу до якісних медичних послуг, громадського транспорту, гуманітарного реагування та захисту прав жінок в громаді. На прикладі конкретних ситуацій, які виникали в учасниць заходу та їхніх рідних, разом

обговорили шляхи вирішення проблемних питань.

Проект «Сприяння правам жінок та дівчат з інвалідністю шляхом посилення їх участі та лідерства в громадах», який реалізує громадська спілка «Всеукраїнське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України» за фінансової підтримки Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН, реалізується з липня 2023 року. Він передбачає підтримку та допомогу жінкам з інвалідністю (жінкам, які виховують дітей з інвалідністю, жінкам 60+, ВПО, жінкам із різними видами порушень здоров'я), що перебувають у складних життєвих ситуаціях. Серед допомоги, яка необхідна таким жінкам із часу повномасштабного вторгнення, зокрема, й в Ужгороді – проживання, гаряче харчування, отримання продуктових наборів, консультування, правова допомога, посередництво, психологічна допомога.

роді медико-соціальної та психолого-педагогічної реабілітації осіб із вадами фізичного та розумового розвитку. Від часу повномасштабного вторгнення на базі центру організували прихисток для людей з інвалідністю й тих, хто їх супроводжує. Зараз там проживають шість родин ВПО з інвалідністю із різних міст України, які теж долучилися до круглого столу, щоб озвучити проблеми, з якими стикаються в громаді. Обговорили актуальні питання, які виникають у жінок з інвалідністю або членів їхніх родин – як ВПО, так і місцевих жительок – в.о. міського голови, заступник міського голови Ужгорода Вадим Борець, в.о. директора департаменту соціальної політики міськради Леся Куценко, директор медико-соціального реабілітаційного центру «Дорога життя» Олег Кириленко, заступниця начальника управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ірина Столярова, заступник

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ТВОРЧИХ ЛЮДЕЙ УЖГОРОДА, ДІЯЧІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Положення про відзначення одноразовою грошовою

започатковується міська премія

винагорода (премією) за досягнення у галузі культури і мистецтва міста Ужгорода підтримали на засіданні виконкому, що відбувся цієї середи.

Граничний розмір грошової винагороди складає 20 тисяч гривень. Винагорода виплачується щороку на конкурсній основі, в залежності від наявного фінансового ресурсу та у відповідності до критеріїв оцінки внеску претендентів у розвиток культури Ужгорода.

Премія започатковується для відзначення творчих людей міста, діячів культури і мистецтва, переможців конкурсів, фестивалів різних рівнів та їх викладачів (педагогів) за вагомий внесок у культурно-мистецьку діяльність міста та з метою розвитку професійного мистецтва, самодіяльної на-

інші представники галузі культури і мистецтва, які збагачують історичну пам'ять народу, його національну свідомість та самобутність і стали визначною подією в культурному та літературно-мистецькому житті Ужгорода. *Винагороди (премії) встановлюються у таких номінаціях:*

- за досягнення у сфері мистецької освіти;
- у сфері образотворчого мистецтва;
- у галузі режисури та театрального мистецтва;
- декоративно-ужиткового мистецтва;
- народної творчості;
- учням мистецьких шкіл-

Окрім того, внесли зміни до облікових справ із квартирного обліку з включенням осіб, що подали необхідні документи, до списку першочерговиків. Трьом особам обґрунтовано відмовили у прийнятті на квартирний облік.

Також задоволили прохання про приватизацію житла ужгородцями, які використовують його разом із членами сімей на умовах найму.

Демонтувати самовільно встановлені тимчасові споруди та малі архітектурні форми, що знаходяться на землях територіальної громади Ужгород та розміщені без правовстановлюючих документів органу міс-

родної творчості, подальшого вдосконалення системи мистецької освіти у м. Ужгороді, сприяння формуванню позитивного іміджу працівника культури у суспільстві шляхом матеріальної підтримки.

Винагорода виплачується, як правило, до Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва.

Претендентами на винагороду можуть бути виключно мешканці Ужгорода (офіційно зареєстровані у місті) – працівники закладів культури і мистецтва, члени творчих спілок, викладачі мистецьких шкіл, учні та вихованці яких зайняли призові місця у конкурсах різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських), в учнівських олімпіадах різних рівнів, викладачі мистецьких шкіл, які мають розробки навчально-методичних посібників, засобів навчання, методичних рекомендацій, авторських навчальних програм, факультативів тощо, учні та вихованці мистецьких навчальних закладів – переможці Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів, фестивалів тощо, керівники творчих колективів та індивідуальних виконавців, колективи/вихованці яких зайняли призові місця у конкурсах різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських), працівники творчих колективів, сценаристи та режисер-постановники вистав, програм загальнономіських масових заходів, автори культурно-мистецьких проектів, активні учасники концертних програм міських, обласних, всеукраїнських та

переможцям всеукраїнських конкурсів/фестивалів та їх викладачам;

- учням мистецьких шкіл-переможцям міжнародних конкурсів/фестивалів та їх викладачам;
- за досягнення у розвитку аматорського мистецтва;
- у галузі музичного мистецтва та фольклору;
- у галузі хореографії;
- за досягнення у розвитку бібліотечної справи;
- у галузі літературної діяльності, популяризації української мови;
- аудіовізуальне та фотомистецтво;
- за досягнення у реалізації мистецьких проектів.

Кількість та розмір винагород визначається конкурсною комісією, відповідно до внеску кандидатів у культурно-мистецьку діяльність міста.

Також на засіданні виконкому Ужгородської міської ради підтримали кандидатури двох ужгородок – *Еріки Дердь, матері 5 дітей, та Марини Сливки, матері 7 дітей*, – на присвоєння почесного звання України «Мати-героїня».

Перед обласною державною військовою адміністрацією клопотатимуть щодо представлення їх на присвоєння такого звання.

Розглянули на засіданні й низку житлових питань – щодо договорів найму жилого приміщення, про квартирний облік та приватизацію житла.

Зокрема, підтримали прийняття на квартирний облік військовослужбовця та особу з інвалідністю внаслідок війни.

цевого самоврядування – таке рішення ухвалили на засіданні виконкому. Йдеться про:

- елементи вуличної тераси (столики) на вул. Августина Волошина, № 2-4 («Лаваш – Кебаб» та «Слойка»);
- 4 тимчасові металеві «контейнери» на вул. Капушанській біля будинку № 132;
- малу архітектурну форму на вул. Василя Гаджеги (Олександра Радищева);
- тимчасову споруду на розі вулиць Василя Гаджеги (Олександра Радищева) та Капушанської;
- елементи вуличної тераси (лавиці, стільці, столики, парасольки тощо) на вул. Адольфа Добрянського, 14 А; на пл. Богдана Хмельницького, 3; на вул. Льва Толстого, 46; на вул. Михайла Грушевського, 51; на пл. захисників України, 2;
- обмежувач руху (стовпчики, паркувальні бар'єри) на вул. Небесної сотні;
- обмежувач руху (шлагбаум) на вул. Ярославській – Тячівській.

Також вирішили демонтувати вивіски, що розміщені без правовстановлюючих документів органу місцевого самоврядування – на вул. Августина Волошина (ресторан «Sushi master», магазин «Fresh foods market») та на вул. Корзо (ресторан «Fan-Fan»).

Рішення підлягає добровільному виконанню протягом 10 календарних днів із дати його оприлюднення. У разі невиконання самовільно встановлені споруди будуть демонтовані силами комунальних служб міста відповідно до чинного законодавства.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 18 по 24 жовтня пішли з життя 19 ужгородців:

Мальцев Валерій Володимирович 1955 р.н.
 Шеба Василь Станіславович 1942 р.н.
 Полянський Степан Федорович 1949 р.н.
 Сергун Григорій Йосипович 1926 р.н.
 Щобак Ніна Іванівна 1950 р.н.
 Сабов Оттіло Тіборович 1971 р.н.
 Петрушко Лоранд Людвигович 1952 р.н.
 Лелекач Віра Андріївна 1935 р.н.
 Кравченко Еріка Степанівна 1941 р.н.
 Лукачина Олена Стефанівна 1942 р.н.
 Андрушек Олександр Павлович 1957 р.н.
 Папп Світлана Сергіївна 1942 р.н.
 Буртин Юрій Йосипович 1957 р.н.
 Шершун Йолана Гаврилівна 1958 р.н.
 Фінзь Михайло Іванович 1954 р.н.
 Шерегій Андрій Андрійович 1953 р.н.
 Барань Павло Васильович 1937 р.н.
 Гребінь Надія Михайлівна 1966 р.н.
 Король Василь Михайлович 1958 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ, що Закарпатським окружним адміністративним судом відкрито провадження у справі № 260/8523/23 за позовом Банк В. В., Соколової О. М., Драги І. В. до Ужгородської міської ради про визнання протиправним та нечинним рішення XXXIV сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 30.03.2023 року № 1229 «Про затвердження детального плану території, обмеженої вулицями Солов'їною, Красною, територією НПО «Реабілітація» та межею міста». Судове засідання відбувається 15.11.2023 року о 10.00 год. у приміщенні Закарпатського окружного адміністративного суду (м. Ужгород, вул. Загорська, 30, гол. суддя Маєцька Н. Д.).

У волонтерському просторі «Руху підтримки закарпатських військових – Ужгород» кипить робота: клуб сеньйорів (а точніше сеньйорит, бо цього разу долучилися лише жінки)

плете дуже симпатичні гарбузики для продажу на благодійних ярмарках. Плетуть, розповідають про себе, спілкуються, сміються – саме задля такої атмосфери й був створений клуб, який об'єднує вимушених переселенців та ужгородців віком 56+ років.

КЛУБ СЕНЬЙОРІВ В УЖГОРОДІ:

скандинавська ходьба, майстер-класи, нейрогімнастика і допомога ЗСУ

Заснували клуб при Русі зовсім недавно – завдячуючи проекту «Підтримка сталих соціальних послуг для внутрішньо переміщених осіб у Західній Україні» від «Карпатського фонду» за фінансової підтримки COFRA. Ідея його полягала в тому, аби інтегрувати вимушених переселенців старшого віку в громаду, покращити самопочуття учасників, долучити їх до цікавих подій і спільного волонтерства.

Керівниця ГО «Рух підтримки закарпатських військових – Ужгород» Галина Ярцева розповідає, що проект передбачає роботу гуртків на підтримку здоров'я та спільну зайнятість. Першими стартували заняття зі скандинавської ходьби, які всього за кілька зустрічей стали дуже популярними, щосуботи вони збирали на оздоровчі прогулянки у Боздоському парку близько 16 учасників.

«Проектом у нас були передбачені чотири безкоштовних заняття – тобто ми мали дати поштовх, показати щось нове, а далі учасники вже самі можуть розвивати свій рух, збиратися, спілкуватися, займатися разом задля підтримки свого здоров'я, – розповідає Галина Ярцева. – Ми дали в користування учасникам палиці для ходьби, тож очікуємо, що закладена нами ініціатива буде розвиватися й надалі».

Незабаром у клубі стартує ще один гурток, орієнтований на підтримку здоров'я. Цікаві й корисні заняття з нейрогімнастики (поєднання танцювальних вправ зі спеціальною гімнастикою) проводитимуть у партнерстві з ГО «Танок Закарпаття». Відвідання цих занять повинно допомогти людям старшого віку, котрі тривалий час перебували у стресі, покращити своє здоров'я й самопочуття, запобігти появі різних хвороб. У ГО «Рух підтримки закарпатських військових – Ужгород» кажуть, що набір на цей безкоштовний курс занять іще триває, тож ви встигаєте записати себе або своїх батьків.

Запрошують людей старшого віку долучитися й до уроків кулінарії. Наразі в рамках проекту відбулися два таких уроки, під час одного учасники разом готували смачне лечо, а на другому – оригінальні кіфлики.

«Ми хотіли відійти від традиційного погляду на Закарпаття, як на регіон, відомий лише бограчем і баношем, – веде далі Галина Ярцева. – Тож вирішили навчити учасників

проекту готувати лечо, кіфлики, кнедли, рокотні гуляш та іншу локальну смакоту. Через кулінарію інтеграція в громаду відбувається набагато швидше».

Популярними стали серед учасників проекту й майстер-класи. На першому занятті майстрині вчилися шити фетрові іграшки, на другому – розмальовували екорторби, а під час третього – плели осінні гарбузики. На початку останнього майстер-класу тренерка Оксана Дичка, котра волонтерить із Рухом ще з 2014 року, сказала, що сеньйорити можуть залишити готові вироби собі, однак можуть сплести й кілька, частину з яких пода-

цікаво познайомитися з новими людьми, спробувати щось нове, але найголовніше – мати можливість допомогти волонтерам. У ярмарках брати участь не наважуюся, думаю, туди краще молодих і спритних треба залучати. А нам чогось спокійнішого вже хочеться, тому такі заняття є дуже доречними. На скандинавську ходьбу я не записувалася, а от занять із нейрогімнастики чекаю з нетерпінням. Мені здається, це буде щось дуже корисне й приємне».

Побувши трохи на майстер-класі

з плетіння гарбузиків, вдалося побачити, як спільна справа здатна легко об'єднати дуже різних людей із усіх куточків України. Жінки розповідали про себе, ділилися тим, що в Ужгороді їм подобається, а що й досі є незвичним. Кажуть, на деяких заняттях атмосфера є такою доброзичливою, що учасниці починають розкриватися, виливають душу, розповідають про наболіле. Минулого разу одна з учасниць раптом заспівала українську пісню – а решта її підхопила. Сеньйорити зізнаються, що відпочивають на заняттях душею й тілом, дехто вже

знайшов тут нових друзів, зідзвонюються, спілкуються, мають нові творчі ідеї для втілення.

Заврешать проект клубу 56+ інтеграційні зустрічі, на яких об'єднуються учасники всіх гуртків, будуть спілкуватися, дивитися фільми, чаювати. Керівниця проекту Галина Ярцева сподівається, що цей досвід допоможе учасникам створити в подальшому свої клуби за інтересами.

«Вже сьогодні ми бачимо, що клуб сеньйорів – один із найвдаліших наших проектів, – каже волонтерка. – Наші сеньйори й сеньйорити є дуже активними, хочуть бути корисними. Вони дійсно стали для нас вагомим підсиленням, нашими реальними помічниками. Минулого разу одразу після занять зі скандинавської ходьби дівчата пішли волонтерити в «Епіцентр», інші нам допомагають на ярмарках, на

складі. Мені дуже хочеться вірити, що по завершенні проекту ми не розбіжимося в різні боки, а станемо справжньою командою».

У ГО «Рух підтримки закарпатських військових – Ужгород» наголошують на тому, що чекають до клубу сеньйорів як вимушених переселенців, так і ужгородців – усіх, хто хоче бути корисним і допомагати нашим захисникам. Тож долучайтеся, пишійте на сторінки «Руху» у соцмережах, приходьте у простір на вулиці Гойди, 8, підходьте на ярмарках. Бо лише разом ми будемо сильними.

Тетяна ЛІТЕРАТИ

"Про Захід"

ЩО НЕ МОЖНА ЇСТИ З ХЛІБОМ

Народна мудрість говорить, що хліб – усьому голова. Тому нас із самого дитинства привчали шанувати хліб і все їсти разом з ним. Але дієтологи та нутриціологи дещо з обережності ставляться до такої звички. Лікарі стверджують, що надмірне вживання цього продукту, особливо з білого борошна, не лише сприяє надлишковій вазі, а й може завдати шкоди здоров'ю людини. Тому лікарі склали список, що містить перелік тих продуктів, які не варто їсти разом із хлібом.

З якими продуктами НЕ МОЖНА їсти хліб

МОЛОКО. Досить популярне поєднання продуктів, багато хто звик пити молоко саме з хлібом. Але лікарі застерігають від такого вживання продуктів, оскільки це може спричинити здуття та газотворення. Аби запобігти цій проблемі, можна вибрати хлібні вироби із цільного зерна і молочні продукти з мінімальним вмістом жиру.

МАСЛО. Якщо їсти багато масла, яке має велику кількість жирів тваринного походження, це може спричинити ризик ожиріння та захворювання серця. Лікарі рекомендують не зловживати вершковим маслом разом з хлібом.

КАРТОПЛЯ. Картопля і хліб – це продукти, які дуже багаті на вуглеводи. Якщо їх поєднувати у одному прийомі їжі, це може призвести до надлишку вуглеводів в організмі. Тому лікарі застерігають від такого поєднання харчів, оскільки це спричинить збільшення ваги та рівня цукру в крові. Якщо ви любите їсти хліб зі стравами з картоплі, тоді варто додавати рослинні продукти, що багаті на клітковину: зелень, листові салати, овочі.

СОЛОНІ ЗАКУСКИ. Хліб не можна вживати із засоленими овочами: огірками, помідорами, квашеною капустою тощо. Таке поєднання продуктів може викликати печію та розлад шлунку. Також не варто заїдати хліб солоними горішками, чіпсами та іншими снеками. Це призведе до надлишку солі в організмі і може викликати ризик серцево-судинних захворювань. Лікарі рекомендують надавати перевагу свіжим овочам та горіхам.

ВАРЕННЯ. Ми звикли з дитинства їсти варення з хлібом і запивати молоком. Але лікарі не радять так робити. По-перше, це може спричинити стрімке збільшення ваги. По-друге, таке поєднання продуктів призводить до здуття живота та газотворення. Тим, хто дотримується дієти, не варто їсти хліб з будь-якими солодощами.

ГРИБИ. Дієтологи категорично проти вживання хліба з грибними стравами, наприклад, із жульеном. Гриби самі по собі є важким продуктом, а у поєднанні з хлібом стають пекельною сумішшю, що важко перетравлюється організмом. Тому такі страви, як жульєн, не рекомендовано вживати дітям до 14-ти років.

М'ЯСО ТА САЛО. З цими продуктами можна вживати лише чорний хліб, який допомагає організмові їх перетравлювати. Білі сорти хліба не варто вживати із жирною їжею, адже вони уповільнюють процеси травлення. Тому може виникнути важкість та біль у шлунку.

ГАЗОВАНІ НАПОЇ. Не можна вживати хліб та солодкі газовані напої, це може бути дуже небезпечно для здоров'я. Газовані напої сприяють швидкому засвоєнню вуглеводів з хліба. Через що рівень цукру в крові може різко збільшитися. Це вкрай небезпечно для людей, які хворіють на діабет.

З якими продуктами МОЖНА їсти хліб

Хліб найкраще поєднується із м'ясом та рибою, але він повинен бути чорним або сірим. Також темні сорти хліба можна вживати із овочами, зеленню та різноманітними листовими салатами.

ЩО КОРИСНО ВЖИВАТИ ПІСЛЯ 50 РОКІВ: лікарі рекомендують додати до свого раціону ці продукти

Незалежно від того, чи ви все життя харчувалися лише здоровою їжею, чи нещодавно відмовилися від шкідливих звичок, після 50 років варто переглянути своє харчування. Експерти кажуть, що саме в цей період свого життя дуже важливо починати бути вибагливішими в їжі, щоб отримувати більше корисних речовин. Після 50 років потреба організму в енергії починає поступово знижуватися, тому стає менше місця для чипсів або солодких напоїв, які накопичуються у формі зайвої ваги.

Крім адаптації до зниження метаболізму, також треба компенсувати такі речі, як уповільнення роботи кишківника і зменшення м'язової маси (до 65 років приблизно 1% на рік, після чого втрата подвоюється). Загалом літнім людям важливо переконатися, що вони їдять багато овочів, фруктів, нежирне м'ясо, уникають цукру. А правильна дієта допоможе краще контролювати артеріальний тиск, зменшити ризик серцевих проблем, сприяти профілактиці раку й діабету.

йродегенеративною затримкою. У дослідженнях виявлено, що ті, хто споживав мало продуктів, багатих флавоноїдами, як-от ягоди, яблука та чай, мали удвічі-четверо більше шансів на розвиток деменції.

Ягоди мають й інші переваги. Споживання 100 грамів (приблизно чашки) свіжої журавлини на день допомагає запобігти серцево-судинним захворюванням.

Серед усіх ягід експерти виділяють саме дику чорницю, адже в ній утричі-четверо більше антиоксидантів, ніж у звичайній чорниці. Її можна додавати до вівсяної каші або смузі.

ТЕМНО-ЗЕЛЕНІ ЛИСТОВІ ОВОЧІ

Коли люди стають старшими, кістки м'якшають і потребують більше кальцію. Саме його ви можете отримати з нежирних молочних продуктів і темно-зелених листових овочів (броколі, руколи, капусти, шпинату). Додатково вони містять клітковину, яка покращує роботу

більшості хронічних захворювань приблизно на 17%.

НАСІННЯ І ГОРІХИ

Не всі горіхи однакові, але всі корисні для людини. У них є білок і клітковина, і вони можуть дати вам відчуття ситості. Але не варто переїдати. Спеціалісти стверджують, що щоденна норма дорівнює 24 штук мигдалю, 18 штук кеш'ю, 35 штук арахісу. Горіхи й насіння також є важливими джерелами здорових жирів. Волоські горіхи та лляне борошно містять омега-3 жири, регулярне споживання яких може захистити ваш мозок.

ДОМАШНІЙ СИР

Домашній сир – чудове джерело сироваткового протеїну, який допомагає стимулювати синтез м'язового білка. У ньому також багато кальцію та вітаміну D. Після 35 років ми починаємо втрачати щільність кісткової тканини, тому додавання кальцію та вітаміну D до нашого раціону має важливе

Дієтологи впевнені: якщо додати до свого раціону ці продукти, ваше здоров'я значно покращиться. І ось про що йдеться.

ЯГОДИ

Для людей після 50 років ягоди дуже важливі, адже вони багаті клітковиною, містять вітамін С та відрізняються антиоксидантними властивостями. Клітковина допомагає підтримувати регулярність випорожнень, контролювати вагу та захищати від таких захворювань, як діабет, хвороби серця й рак. Чоловіки старше 50 років повинні з'їдати 30 грамів на день, а жінки після 50 років – 20 грамів на день.

Ягоди надзвичайно корисні для мозку, який старіє, вони містять потужні антиоксиданти, що можуть покращити моторику й короткочасну пам'ять. Ось чому вони є ключовою частиною дієти після 50 років, яка зосереджена на продуктах, що борються з не-

м'язів і доволі корисна для серця.

Нещодавнє дослідження показало, що люди, які щодня їли лише одну чашку багатих на нітрати зелених листових овочів, мали на 11 відсотків сильніші нижні кінцівки, на 12 – 26 відсотків менший ризик серцевих захворювань і меншу ймовірність розвитку деменції.

МОРЬКА РИБА

Вона – нежирне джерело білка, який необхідний літнім людям для підтримки і відновлення м'язів. Лікарі рекомендують з'їдати 140 – 170 грамів білка на день (сюди входить не лише нежирна риба, але й нежирне м'ясо, горіхи, насіння, соєві продукти).

Риба також є хорошим джерелом вітаміну B₁₂, поживної речовини, яка міститься лише в їжі тваринного походження, яку нам стає важче засвоювати з віком. Морепродукти також містять омега-3 жирні кислоти. Дві-три порції на тиждень знижують ризик смерті від

значення для підтримки здоров'я.

КВАСОЛЯ І БОБОВІ

Квасоля допомагає знизити рівень холестерину, адже містить багато клітковини й білків, а ще низькокалорійна. Бобові також багаті залізом, калієм і магнієм. Шукайте суху квасолю або консервовану версії з низьким вмістом солі. Якщо ви не можете знайти консервовану квасолю без додавання солі, злийте та промийте вміст банки, так можна зменшити кількість солі на 41%.

ВОДА

Із віком вам потрібно приділяти більше уваги зволоженню. Лікарі рекомендують стежити за споживанням води, особливо коли спекотно й волого, і ви пітнієте, скажімо, під час роботи в городі. Вживання додаткової кількості води може допомогти протидіяти наслідкам погіршення функції кишечника з віком. І пам'ятайте: ми часто думаємо, що голодні, хоча насправді відчуваємо спрагу.

ГОРОСКОП

ОВЕН

Емоційно нестабільний тиждень, слід уникати справ, пов'язаних із хвилюваннями. Моральне напруження може призвести до виснаження нервової системи, стати причиною депресії.

ТЕЛЕЦЬ

Наступного тижня не варто розвивати активної діяльності, братися до серйозних справ – краще довести до кінця незавершену роботу і скласти плани на найближче майбутнє.

БЛИЗНЯТА

Причиною сварок з оточенням можуть стати ваші емоції, якщо не зможете чи не схочете їх угамувати. Принаймні не вихлюпуйте накопичених негативних емоцій на близьких і колег.

РАК

Поганий настрій може негативно позначитися на професійній діяльності, – тому не зважайте на своїх недоброзичливців, налаштуйтеся на позитив і впевнено йдіть вперед.

ЛЕВ

Період сприятливий для відпочинку – він вам необхідний, аби зняти стрес, під тиском якого живете останнім часом. Приділіть максимум уваги своїм рідним – особливо літнім людям.

ДІВА

Тиждень чистої і прозорої енергетики, яку легко зруйнувати навіть різким жестом, гучним словом чи поглядом скоса. Не домагайтеся свого будь-якими способами: поставленої мети навряд досягнете, а повагу оточення можете втратити.

ТЕРЕЗИ

Опора на близьких людей дозволить почуватися впевнено і домогтися успіху в справах. Ідеї, які тепер спадуть вам на думку, треба занотувати: скоро прийде час для їх реалізації.

СКОРПІОН

Намагайтесь не спілкуватися з тими, хто свідомо виводить вас із рівноваги. Навчіться спокійно і твердо казати "ні". Вихідні повинні бути максимально активними: лежання на дивані не дасть відновлення сил.

СТРІЛЕць

Надайте перевагу моральним цінностям над матеріальними інтересами. Важливо знаходити красу і благо в кожній дрібниці – тоді зможете легко перевести своє життя на сприятливі рейки.

КОЗОРІГ

Фінансове становище буде стабільним, але це не означає, що можна незважливо витрачати гроші. Вихідні краще провести вдома, бажано – на самоті, в тиші і спокої.

ВОДОЛІЙ

Не конфлікуйте з людьми, які вас оточують. І не відповідайте злом на зло, навіть коли здається, що для цього є підстави: ситуація в результаті може виявитися безвихідною.

РИБИ

Тиждень моральних випробувань. Для більшості він розділиться на дві частини: енергетика першої половини буде досить негативною, але потім стан справ і настроїв почнуть суттєво налагоджуватися.

АНЕКДОТИ

Чи повинен чоловік дарувати дівчині квіти вже на першому побаченні, якщо у нього гроші тільки на хліб і картоплю, які йому дала дружина?

Поганою ідеєю була спроба склеїти зламану парасольку, куплену в магазині "Все по 5 гривень", клеєм, купленим в магазині "Все по 5 гривень"...

Маленький син запитує батька: – Тату, а чому ти одружився на мамі?

Батько з тріумфальною посмішкою звертається до дружини:

– Ось бачиш, навіть дитина дивується!

Дві протилежні речі, які всі автомобілісти лають з однаковим ентузіазмом: розбиті дороги та проведення ремонту дороги.

Доросле життя – це коли "Марш додому!" грізно каже не мама, а дружина.

Фіма прорибалив цілий день і... нічого не впіймав. Дорогою додому зайшов до рибного магазину купити кількох коропів.

Продавець: – Фіма, мені телефонувала ваша дружина і сказала, що сьогодні ви упіймали таки форель.

Пізній вечір, дзвінок у двері, йду відчиняти. На порозі стоїть дуже напідпитку дама, іззаду – напідпитку чоловік. Чоловік тягне свою супутницю за лікоть і каже:

– Ходімо, це не ліфт. Жінка: – Як не ліфт? Ось, уже приїхав.

Купила модні джинси з діркою на колінці.

Тепер, надягаючи, щоразу потрапляю в дірку ногою і роблю джинси ще моднішими.

Легенда.

Одну жінку якісь інструктори за великі гроші навчили керувати машиною. Ось вона сіла в неї та поїхала. Іде вона, їде і раптом згадує, що її чоловік нещодавно покинув. Вона яя-як загальмує! А потім раптом згадала, що у неї праска вдома, здається, не вимкнена. Вона яя-як поїде! І так вона їздить і досі, тож іншим учасникам руху краще на дорогах не з'являтися.

АВТОКРОСВОРД

До Дня автомобіліста та дорожника, який цьогоріч святкують 29 жовтня.

Crossword puzzle grid with numbered squares and a central image of a person driving a car.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Вітчизняний автомобіль ЗАЗ-1103. 6. Основа любого автомобіля. 10. Моторне мастило. 11. Тип кузова легкового автомобіля. 12. Генератор змінного струму. 15. У римській міфології – бог вогню, покровитель ковальства. 16. Зворотний бік монети, або медалі, або автомобільний рух у зворотній бік. 17. Італійський прототип «Лади». 18. Червоно-бурий наліт, що утворюється на автомобілі внаслідок окислення. 21. Розділ фізики, який відіграє важливу роль при русі автомобіля. 22. Пристрій для управління витратою рідини, шляхом зміни прохідного перерізу. 27. Словацька фірма, виробник автомобільних шин, популярних в Україні. 29. Зміна поперечного профілю покриття дороги на крутому повороті. 30. Домовленість, порозуміння двох сторін при ДТП без втручання автоінспектора. 31. Мірило, зразок якості, якому повинен відповідати автомобіль або пальне до автомобіля. 32. Радіотехнічний пристрій автомобіля.

ПО ВЕРТИКАЛІ:

1. Автомобіль СП «АвтоЗАЗ-Деву». 2. Сума робочих об'ємів усіх циліндрів авто. 3. Відома автомобільна фірма зі світовим іменем. 4. Бампер. 7. Частина автомобіля, що вимірюється кіньськими силами. 8. Відома французька автомобільна фірма. 9. Звичка, спосіб поведінки водія за кермом. 13. Старовинний український жіночий одяг – необхідний атрибут будь-якого автомобіля. 14. Марка американського автомобіля. 19. Країна, один із світових лідерів автомобілебудування. 20. Сприятлива обставина для обгону автомобіля іншим під час руху. 23.

Пристрій для кріплення автоприцепу. 24. Металічна система, основа, елементи якої з'єднано у вузлі жорстким кріпленням або шарнірами. 25. Скупчення автомобілів при ДТП або непередбаченому закритті руху. 26. Енергоносії, сировина для виробництва пального. 28. Комерційний посередник фірми при продажі автомобілів.

Підготував Мар'ян Слоцький

ВІДПОВІДІ: 10. ЗАЗ. 11. Двері. 12. Бензин. 13. Шпилька. 14. Шевроле. 15. Ртуть. 16. Ревверс. 17. Фізика. 18. Іржа. 19. Японія. 20. Купон. 21. Радіо. 22. Оптика. 23. Кінь. 24. Фаркоп. 25. Колона. 26. Нафта. 27. Авіація. 28. Авіація. 29. Біраж. 30. Згода. 31. Етанол. 32. Авіація.